

Datum 2019-03-27

Till:
Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän förmögensrätt
Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Ju2019/00598/L2

Remissyttrande ”Tydligare regler vid konsumentavtal” (Ds 2019:3)

Sveriges Konsumenter välkomnar det förslag som nu lagts fram för att förtydliga reglerna på konsumenträttsområdet, företrädesvis i fråga om distansavtal och avtal utanför affärslokaler. Att förbättra och förtydliga näringsidkarens informationsskyldighet, göra det obligatoriskt att överlämna ett formulär till konsumenten som kan användas vid utövande av ångerrätt, och förtydliga när risken för varan går över till konsumenten är bra. Samma sak gällande konsumentens rätt att få tillbaka vad konsumenten redan har betalat, till följd av ett ogiltigt avtalsvillkor. Däremot är vi kritiska till att ta bort kravet på hänvisning till standardformuläret på Konsumentverkets hemsida och en begränsning i näringsidkarens skyldighet när det gäller att informera om vilken maskin eller programvara som krävs för ett visst digitalt innehåll.

1.1 Förändringar i konsumentköplagen

Ett förtydligande gällande när varan räknas som avlämnad och risken övergår från säljaren till köparen ser vi som positivt. Det är inte ovanligt att konsumenter har fått höra att så fort varan lämnat säljarens lokal räknas den som avlämnad, och konsumenten hänvisas att själv tvista med transportföretaget om varan skadas under transporten. Detta gäller även i de fall det är säljaren som beställt och betalt för transporten. Med föreslagen skrivning blir det tydligt både för näringsidkare och konsument vad som gäller när varan ska transporteras av en tredje part från näringsidkare till konsument.

1.2 Förslag till ändring i lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden

Att införa en retroaktiv civilrättslig konsekvens i de fall en konsument betalt för mycket, när det handlar om ett avtalsvillkor som ska vara utan verkan för konsumenten, ser vi också som en förbättring för konsumenten. Det händer allt för ofta att en konsument råkar göra en tilläggsbetalning enligt ett villkor som hen inte uttryckligen har godkänt. För de flesta konsumenter är det inte möjligt att noggrant läsa igenom och förstå innebörden av alla de avtalsvillkor man måste godkänna. Det är därför lätt att man kan råka göra en betalning för något

man inte uttryckligen har samtyckt till. Att införa en möjlighet till återbetalning är en klar förbättring för konsumenten.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (205:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler

Enligt förslaget ska det införas tydligare definitioner av både begreppet affärslokal och digitalt innehåll. Detta är något vi välkomnar. Bland konsumenter finns det en missuppfattning att affärslokal bara är en butik och inte en sådan rörlig lokal tex för säsongvis handel eller marknadsstånd, som lagen avser. Det kan leda till att många konsumenter felaktigt tror att de har ångerrätt trots att de inte har det. När det gäller digitalt innehåll är det också bra att det definieras, då det inte är en självklarhet för alla konsumenter. De flesta konsumenter går ju inte till direktiv eller förarbete för att få förtydligande på sådant de inte förstår.

Att näringsidkaren föreslås bli skyldigt att lämna ut ett formulär som man kan använda om man vill ångra sig är bra. Vi kan däremot inte förstå varför man tar bort skrivningen i 2:2§ punkt 9 där det i nuvarande skrivning står att man måste informera om att det finns ett standardformulär för utövande av ångerrätten och hur konsumenten kan ta del av det. Även om man gör ett tillägg i 2:2.a§ att näringsidkaren, i de fall det finns en ångerrätt, ska ge konsumenten ett standardformulär för utövande av ångerrätten, så vore det bra att ha kvar formuleringen att man som konsument ska få reda på att det finns ett standardformulär och var man kan hitta det. Detta är särskilt viktigt om näringsidkaren inte tillhandahåller formuläret eller det är svårt att hitta det, tex på näringsidarens hemsida. Det kan också ge en högre trovärdighet om man hänvisar till att formuläret också finns på Konsumentverkets hemsida.

1.4 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Den förändring som föreslås, att näringsidkaren innan avtalet ingås, ska lämna konsumenten klar och begriplig information, bara i den utsträckning hen känner till eller rimligen kan förväntas känna till vilken maskin eller programvara som krävs för att använda det digitala innehållet, tycker vi är en onödig begränsning. Som näringsidkare kan det inte vara orimligt att kräva hög kompetens och kunskap vilken maskin eller programvara som krävs för att använda det digitala innehållet som saluförs. Detta är något som tydligt bör informeras om.

Jan Bertoft
generalsekreterare